



CATALUNYA AGRICOLA.

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ:
Carrer de l'Argenteria, 74, 76 y 78, pral.
BARCELONA

PERIODICH MENSUAL D'AGRICULTURA
DIRIGIT PER
EN JOAN BULBENA Y ESTRANY,
Enginyer Agrònom, Professor a la Càtedra Agrícola «Pere-Grau» dels Estudis Universitaris Catalans

Aquest periòdich s'envia de
franch a totes les persones que
enviïn llur adreça a la Admi-
nistració.

El canal de rech de l'esquerra del Ebro

Per tractarse d'una obra de gran importància per a l'enrotllament de l'agricultura en una comarca de Catalunya i en la que s'hi han empleat no escassos capitals del país, creiem que nostres llegidors s'enteraran ab gust dels següents dades sobre son estat actual i les vicissituds per les quals ha passat aquesta gran obra.

L'assut ó resclosa es una obra grandiosa. Les aigües formen allí un gran embassament que reflexa en sa superfície les escabroses montanyes d'abdós marges. Y al precipitarse les aigües per la pendent, se bellugan ab gran fressa, presentant de banda a banda del riu una franja de vapors d'espuma. En la marge dreta, una serie de rescloses favoreixen la navegació pel Ebre. El canal d'aquell costat, en explotació regular desde fa 40 anys, pren un caudal de 16 metres cúbics per segon i rega una immensa extensió fins al mar.

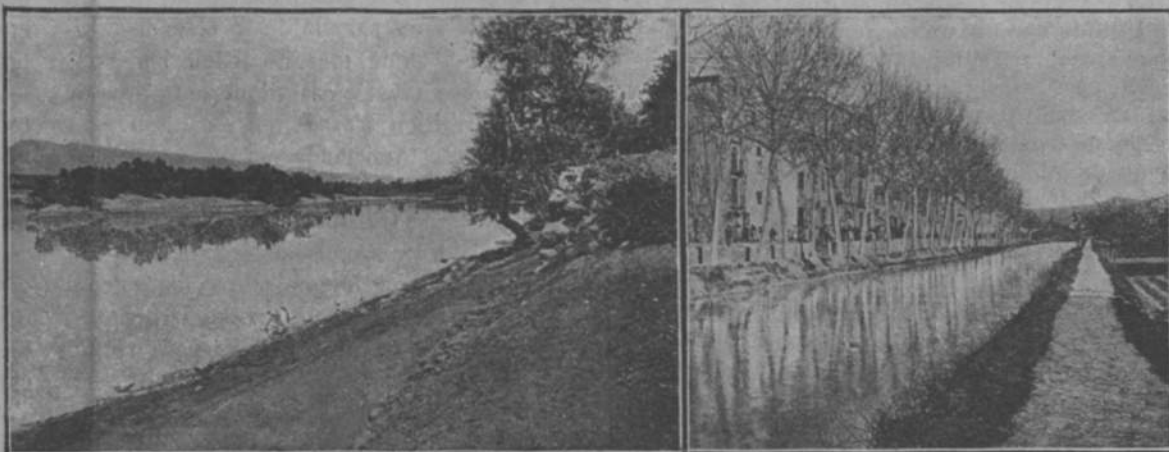
El canal de la marge esquerra del Ebre completará les obres de rech i saneixament del delta del esmentat riu, augmentant fins a 25.000 hectàries les 12.000 que en la actualitat están ja conreueses ó en camí d'esser aprofitades.

La dotació del nou canal es de 19 metres cúbics per segon de temps; l'antic de la marge dreta, en explotació regular desde fa 40 anys, en consum 16, de modo que s' disposará de 35 metres cúbics per a l' rech del delta; aquesta can titat, que sembla exagerada, no ho es, si s' te en compte que la majoria dels terrenos se dedican al conreu del arrós, y aquesta granísula, com se sab, exigeix grans quantitats d'aiga.

La longitud total dels canals en construcció es de 64 kilòmetres y, com que la pendent es escassa, resultan seccions transversals molt grans. En los primers 26 kilòmetres la secció es de forma trapezoidal, de 8'50 metres d'ample en la base, 2'90 metres d'alsaria y taluts inclinats als dos costats. En el resto, les seccions son mes petites.

Les aigües se prenen al riu Ebre, pels voltants de Cherta, y desaigan en el Mediterrani a 50 kilòmetres de la resclosa.

Les obres més importants radican en els 14 kilòmetres que hi ha entre la presa y la ciutat de Tortosa. La resclosa te 300 metres de llargaria y uns cinch metres d'altura sobre el fons del riu.



UNA ILLA EN EL EBRO

CANAL DE LA DRETA DEL EBRO, A ROQUETAS

Está ja casi acabada y durant el próxim istiu segurament s'acabarà. Se necesitan quatre túnels, que tots s'están construint y que tenen 1.400 metres el primer, 235 el segon, 85 el tercer y 1.400 el quart, que passa sota ls castells y antigas fortificacions de Tortosa; durant aquest any se acabarán aquets treballs. El volum de terres a remoure sense contar els túnels, passa de dos millons de metres cúbics.

Els treballs se fan a bras ó ab excavadores, de les que n'hi ha una funcionant y altres tres en camí, que s' creu podran treballar en el próxim mes. El nombre de passos per camins que s' tenen de construir per a l' restabliment de servituds, passa de 100. També hi han sinch sifons de relativa importància per a sequies de barranchs. Está construit el pas sota del ferrocarril del Nort en l'estació de Tortosa, que te 114 metres de llargaria.

El pressupost total de les obres puja a 10 millons de pessetes dels quals se n'han gastat ja 3 millons y mitj.

Les obres se comensaren pel maig del 1908 y s' compta que s'acabaran en desembre del 1910.

Y si aixís es consegueix, y lo fet fins ara ho fa creure, la Reyal Companyia del Ebre haurá batut el recort de la rapidés en la construcció de canals.

Concedit per En Isidro Pourcet el projecte de navegació per l'Ebre, desde Saragossa al mar, una llei va otorgar li la concessió necessaria, que comprenia ademés els rechs que al ensemps de la navegació poguessin establirse. En 18 de desembre de 1852, es constituí la societat anònima «Real Compañía de Canalización del Ebro», domiciliada a Madrid y ab un capital de 126 milions de rals en accions nominatives, a la que el senyor Pourcet traspasó la concessió y l' contracte de construcció.

Al comensament, la Societat tingué que lluitar ab grans dificultats, les unes d'ordre interior, econòmiques les altres, essent la no menys important, l'haver tingut de rescindir el contracte ab el constructor en 1856. Llavors la Companyia s'incautó de les obres construïdes, continuó sa construcció y, en mars de 1857, ya va començar l'aiga per tot el Canal d'Alimentació y pel de San Carlos, y després d'alguns viatges de proba fins a Mequinenza, s'efectuó en 19 de juliol la proba oficial.

Al cap de poch temps, va tindres de sospendre lo servey y noves dificultats impedían donar a les obres l'impuls ne-



EL SR. EN FRANCESCH DE P. ROMANÁ Y SUARÍ,
del Concili d'Administració de la Reyal Companyia de Canalizació y Rech
del Ebro, ànima de l'empresa.

cessari. La Companyia intentó conseguir del govern algún auxilli; mes, com per aixó necessitava posar les obres en estat d'esser rebudes, sollicitó y obtingué l'ajuda del «Crédit Mobilier» de París, mercés al qual pogué en 1861 efectuar la recepció oficial.

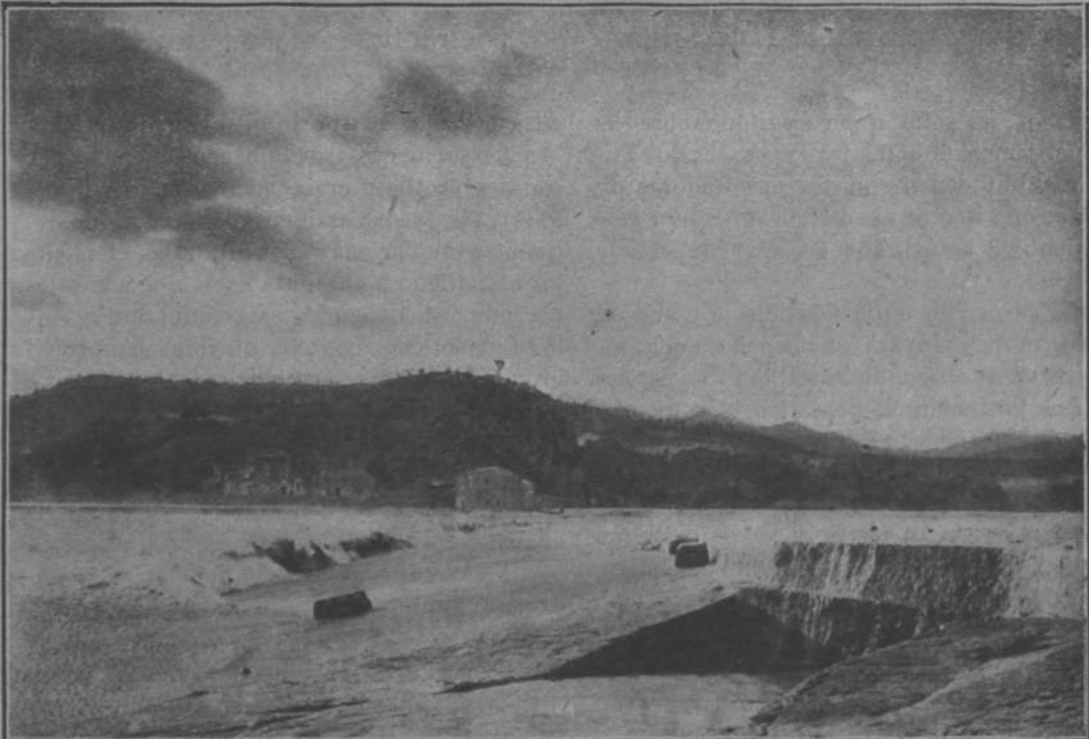
En 1867 s'aprobó definitivament una llei que assegurava a la Companyia l' cobro de 800.000 escuts, un cop hagués executat certes obres complementaries, y la relevava d'establir la navegació del Ebre, entre Escatrón y Saragossa.

Cobrats que foren los 800.000 escuts y pagat ab ells una part dels déutes de la Companyia, aquesta, continuó lluytant ab la manca de recursos, car encara que ls rechs habían comensat a produir en 1859, no produían prou per cubrir los gastos de les atencions ordinaries y de reparació d'obres antigues y la construcció de les noves, que permetissin regar major superficie.

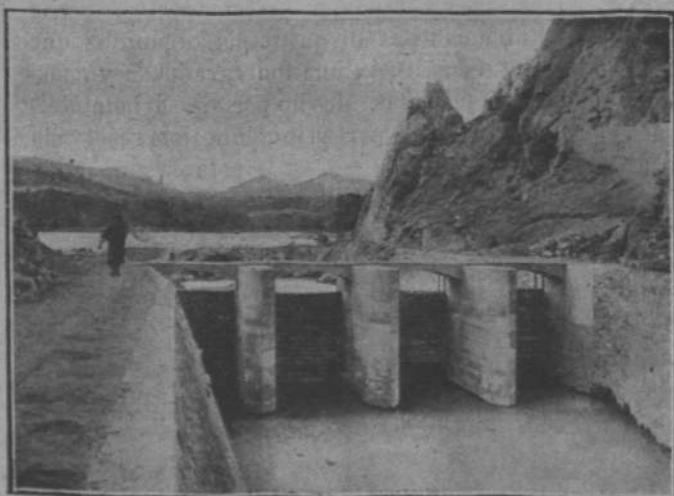
En 1872, la Companyia trasladó son domicili a Barcelona, y en 1873 adoptó la denominació de «Real Compañía de Canalización y Riegos del Ebro», trovantse ab el perill de la caducitat de la llei en 1867, aixís com d'algunes prórrogues otorgades.

En 1879, un contracte firmat ab la Societat Catalana de Crédito donó a la Companyia alguns anys de tranquil·litat, durant els quals va tractarse de conseguir del govern una llei que suprimís la navegació, que modifiqués la forma de pagos de la subvenció y que concedís una prórroga.

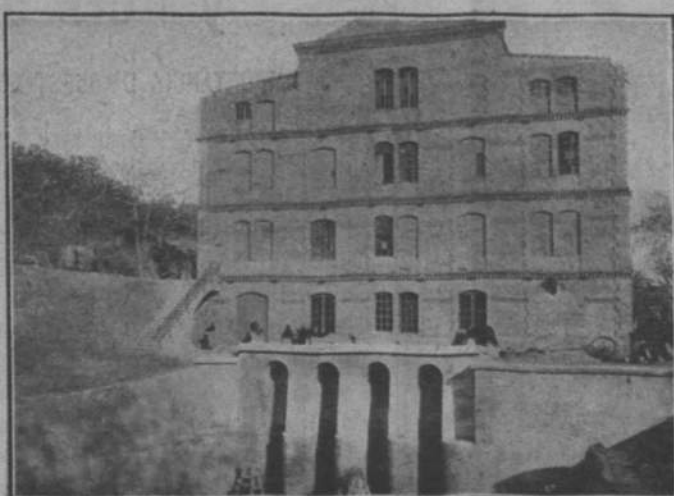
Fracasats tots els esforços per a lograla, la Companyia tingué que demanar que s' declarés



RESCLOSA EN LA CUAL S'ORIGINA AL CANAL DE L'ESQUERRA JA ACABAT

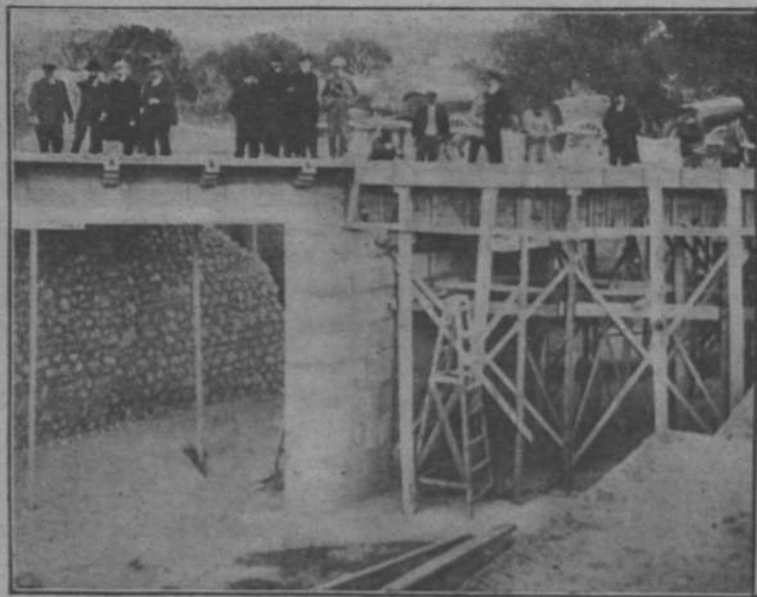


GRANS COMPORTES DEL CANAL DE L'ESQUERRA



FÁBRICA DE GONZÁLEZ, Y COMPORTES DEL CANAL

Tiratje d'aquest nombre: 12.500 exemplars.



PAS EN LA CARRETERA DE TIVENYS A TORTOSA



TUNEL DE ROISAL A TIVENYS

caducada sa concessió y que s'otorgués nova subasta.

La caducitat fou decretada en 1886 y s'anuncià la nova subasta, que s'va tenir de suspendre per desacort entre 'ls ministres d'Hisenda y Foment.

La Companyia estava en suspensió de pagos, y en 1891 fou aprobat un conveni, mercès al qual pogué recobrar l'administració de ses pertencencies.

Llavors sollicità y obtingué que li fos aplicada la llei de Canals y Pantanos, pera que, en el cas de quedar deserta la nova subasta, tingués dret d'esser indemnizada per les obres.

En 1905, l'Excm. St. Marqués de Montroig presentà al Senat una proposició de llei, que fou aprovada per les Corts y sancionada per S. M. lo 15 d'abril de 1906, y conforme á la qual s'anuncià en 1906 una nova subasta de la concessió, otorgant ventatjes al concessionari en el cas d'esser Associació de propietaris, Comunitat de regants ó un Sindicat Agrícola, y á Tortosa s'constituí la Comunitat de regants Sindicat Agrícola del Ebre, format per propietaris de 40.000 jornals, la qual, d'acort ab la Royal Companyia, acudí á la subasta, que li fou adjudicada.

En virtut d'un contracte firmat en aquell mateix any entre la Comunitat y la Royal Companyia, aquesta s'ha encarregat de la construcció del canal de l'esquerra, quals obres foren començades en octubre de 1907.

Y es aixís com harmónica y democràticament s'ha resolt un problema que semblava insoluble, ab gran profit dels accionistes y ab no menor benefici de la comarca tortosina, que mercès al canal de l'esquerra veurà convertida en magnífichs regadius l'extensa zona que ha format l'Ebre ab sos arrastres.

Tortosa està, donchs, d'enhorabona, y al donar-li nosaltres, felicitem també als senyors que formen el Consell d'Administració del Canal y del modo mes afectuós al senyor Romaña, nostre distingit amic y ànima de l'empresa, per l'activitat que ha comunicat á n'aquesta grandiosa obra, que, segons l'opinió d'una persona competent, està cridada á esser, en son gènero, una de les més importants d'Espanya.

ISIDRE LLAURADÓ.

Oídium de la vinya

L'oídium de la vinya, conegut més vulgarment ab els noms de polsina, carbó, lepra ó cendreta, es una malura criptogàmica dels vinyars que, originaria d'Amèrica, aparegué á Europa per primera vegada cap al any 1845 en Anglaterra, y al cap de poch temps havia invadit les vinyes de la regió mediterrània, ocasionant, segons quins anys, perdes de gran consideració.

L'*Erysiphe Tuckeri*, car aquest es el nom científich ab el qual se designa al oídium, es un bolet microscòpic que perteneix al ordre

de les *Erisífinias*, classe dels *Ascomicets*, y que ataca les parts tendres dels ceps: pámols, rebrots herbacis y rahims.

L'oídium se manifesta en els ceps atacats baix l'aspecte d'una polsina farinosa, blanch grisenc, de tacte agradable y olor de floridura, que colora de moreno fosc les parts atacades; les fulles se cargolen, els grans de rahim s'acribillen, s'assequen y cauen.

La polsina està formada per una gran munió de llevors del bolet productors de la malaltia, los quals, transportats pels vents, encomanen l'oídium á n'els ceps sans. Aquest modo de propagarse la cendreta s'efectúa com acabem de descriure, solsament al istiu; mes, com deuen conservar-se llevors pera reproduir l'oídium l'any següent y com que no podrien resistir los frets de l'hivern, el bolet produeix allavors son fruit característich anomenat *perileque*, que es com unes boletes lluent, grogues ó vermellenques, qual superfície està recoberta de pels encrispats: dintre d'aqueixes boletes hi han uns saquets anomenats ascospores, que están plens de bolets y que, reventant per la primavera, deixan lliure la llevor que propagará novament la malura, que aixís se continúa indefinidament. Sembla que aquesta plaga ofereix algunes diferencies en el seu desenrotlló á Europa y América, que be podrien ésser resultat de l'adaptació al diferents medis de vida d'abdos continents.

L'oídium apareix més ó menys aviat, segons l'humiditat local y la temperatura, desseguida que la vinya ha comensat á brotar y que 'l termómetro marca més enllá dels 12 graus, son de temer els seus atacs, que son especialment perjudicials si sobrevenen canvis bruscos de temperatura.

Quan l'oídium ataca á les flors, les aborta; mes no acostuma á apareixer fins que 'l fruit està ja format y allavors la polsina s'posa sobre 'ls rahims, que s'ennegreixen ràpidament, la pell dels quals, modificada per la malura, se torna inflexible, y la pulpa, creixent y augmentant de volum, la trenca y la reventa.

Si l'atmosfera es seca, els rahims poden encara madurar; mes, si pel contrari es humida, la pulpa que surt se cobreix de floridura y ràpidament se podreix.

Com pot veure's, aquesta plaga no mata 'ls ceps, pero 'ls debilita considerablement y disminueix llur producció, car ataca les parts verdes dels mateixos.

Actualment se posseeix un excelent remey

curatiu y preservatiu que combat eficazment aqueixa malura: es el sofre sublimat; aquesta práctica, efectuada correntment y generalizada per tots los vinyars, coneguda vulgarment per *l'ensofrada*, consisteix en escampar per les parts verdes dels ceps, sofre finament pulverisat. Es condició indispensable pel bon éxit del tractament que 'l sofre sigui una pols impalpable, car aixís se favoreix son contacte ab l'ayre que l'oxida, transformantlo en anhídrit sulfurós, el qual, hidratantse ab l'humiditat atmosférica, se converteix en ácid sulfúrich, que en la petita dosis que s'troba sobre les fulles es suficient pera destruir y cremar les espores ó llevors de l'oídium, al ensemps que son aparat vegetalíu.

Generalment se fan tres ensofrades:

La primera ensofrada deu ferse aviat, quan els brots tenen de 7 á 10 centímetres de llargaria.

La segona ensofrada se fa per la floració, car favoreix la pollinisació y s' disminueix considerablement lo millerand, aixó es, rahims de diferenta mida y coloració.

La tercera ensofrada se fa quan els rahims tenen la mida d'un pèsol, y s' repeteix més ó menys sovint aquesta operació, segons la violencia dels atacs del oídium y que la temperatura siga més ó menys calenta.

Deuen escollirse pera efectuar aquesta operació dies calents y tranquils, cap á la matinada, y no s' deu ensofrar, contrariament á lo que s'acostuma á creure, per les rosades, car les gotetes d'aiga aglomeran lo sofre.

L'ensofrada pot efectuar-se ab escorbretes, mes aixís se pert molt sofre; hi han també unes capses de llauna ab foradets al fons pels



TUNEL DE BARRUGAT, DE 235 METRES DE LLARGH, TOTALMENT FORADAT



SIFON EN LA CARRETERA DE TIVENYS A TORTOSA

quals surt el sofre quan s'agitan sobre 'ls pámols; mes, de totes les eynes, les que millor resultat donen son les ensofradores de manxa, que llensan el sofre en verdadera pols impalpable, assegurant aixís sa repartició uniforme.

Hem descrit en aquest article la causa de la malura dels vinyars anomenada l'oídium, hem estudiat el seu desenrotlló y 'ls caràcters que presenten els ceps atacats, y tot aixó pera poguer aplicar el remey en época oportuna á fi d'obtenirne 'l millor profit; segueixin nostres consells els pagesos aimants de llurs interessos, y aixís se veurán lliures d'aquesta plaga, que tants y tants perjudicis els hi ocasiona.

JOAN BULBENA Y ESTRANY

Les hortalisses y llurs adobs

IMPORTANCIA D'AQUEST CONREU

Si sempre y en totes les epoques el conreu de certes hortalisses ha constituït una de les més segures rendes pera l'agricultor, de bastants anys á n'aquesta part, en virtut del gran consum que han experimentat y de les moltes importacions fabriques que s'han montat en diferents punts d'Espanya pera l'explotació y exportació de les conserves vegetals, ha fet que son conreu hagi alcançat en tan poch temps tal importancia, que rendint grans beneficis ha convertit no poques de nostres fa moses hortes de Catalunya, Aragó, Valencia y altres en xamo-

sos jardins que son l'encant en l'estiu y primavera de moltes de nostres terres de regadiu.

Be es veritat que 'l conreu esmerat de la gran classe que formen les plantes hortícoles exigeix, ademés de terres que reuneixin condicions especials y un regular nombre d'instruments y útils de treball, minuciosos cuidados y no escassa pericia en lo treballador, ja que, apart de treballs profons y esmenes adequades, requereix també oportuns rechs y frecuentes cavades y entrecavades, puig en cap altre conreu te tanta importancia lo treball intel·ligent del agricultor, que deu disposar sempre com base precisa é indispensable pera l'éxit del negoci d'abundants adobs apropiats á les moltes exigencies nutritives y al ràpit desenrotlló del grupo á que pertanyen les hortalisses que s'proposa conrear.

Lo clima, lo terreno y lo treball exerceixen una marcada influencia en l'efecte útil del adob; convé triar llocs temperats ó cálits pera lo conreu de les hortalisses, tipo dels intensius y forsats, aixís com les terres dedicades á elles deuen tindre profunda y substanciosa capa treballable, completantse tot per continua feina d'agricultor, ja que son esforços y activitat sols trobará compensació obtenint selectes productes y adelantant tot lo possible son desenrotlló y maduració.

La fácil y remuneradora venda dels productes á que 'ns referim, sos segurs rendiments y la competencia de que avuy son objecte, fa que l'agricultor s'esmeri y estimuli, á fi d'obtenir grossos cullites y classes de superior qualitat.

Les plantes d'horta, com tots els vegetals, mostren predilecció per determinats elements fertilizants; donchs, si be es precís convindrà que, com tots, requereixen per son complet desenrotlló, en major ó menor cantitat,

los catorze elements, lo nitrogen, lo fosfor y la potassa, necessaris indispensablement per son desenrotlló y creixement, son, per lo regular, els que escaseixen á les terres, no deguentse olvidar may que dits tres elements los assimilen en cantitats fixes, que son sempre proporcionals á les exigencies de l'hortalissa objecte del conreu, quedant sempre limitada la producció per l'element que figura en menys cantitat.

Se compendrà fàcilment qu'es de molta utilitat saber la composició de les terres pera poguer aplicar ab tot coneixement de causa els adobs; empré de no poguer ésser aixó possible, l'horticultor, per regla general, deu tindre present que en les terres que domina 'l fem podrit, los fertilizants químichs han d'ésser els preferits, casi exclusius, pro en les argiloses, compactes, arenoses ó simplement calcáreas, lo fem será la base d'adob pera obrar directament sobre lo terreny y les plantes, ja que, á més de donar connexió á les terres soltes y esponjar les compactes, per la notable cantitat de principis orgánichs que conté, constitueix una font graduada y constant de fertilitat. Mes no per aixó debem oblidar tampoch la part principalíssima reservada al superfosfat de cal, á la potassa y al nitrat de sosa, debentse dir que á les terres molt adobades ó substancioses, pera neutralisar l'excés d'àcids, convé substituir el superfosfat de cal per les escories desfosforades.

Els fems, en la majoria dels cassos, necessiten complementarse perque produeixin en les hortalisses lo máxim d'efecte; puig, com no s'ignora, la superabundancia d'àcids vegetal y de fems podrits retarda la nitrificació y la planta no pot aprofitar ab la prontitud precisa els elements nutritius, amés de que sense contar l'immens gasto que suposa,



POU D'EXTRACCIÓ EN LA SECCIÓ SEGONA DEL CANAL DE TORTOSA



PAS PER SOTA DE L'ESTACIÓ Y LÍMIA FÉRREA DEL NORT

es molt difícil trobar 100.000 kilos de fem, que es la quantitat que sol requerir per hectàrea de terreny dedicat a hortalissa, o sa equivalència en aigües fecals o deyeccions d'animals.

De lo exposat se desprén que 'l fem, complementant-lo ab los compostos minerals o adobs mixtes, com s'ha comprovat en quantes experiències s'han realitzat a Espanya y fora d'ella, es lo que en totes ocasions ha produït millors resultats en lo conreu de les esmentades plantes, per mantindre lo necessari equilibri entre les substàncies orgàniques de la terra y la ràpida y completa assimilació dels fertilisants químics per lo vegetal.

La ventatja d'aqueixa manera de procedir està en la marcada economia que s'obté, en la millor qualitat dels productes, en la major cullita y avansos de la maduració, ja que no pot perdre's de vista que, quan més ràpid es lo creixement d'un vegetal, y quan menys temps emplehi en son desenvolupament, major ha d'ésser la quantitat d'aliment immediat disponible pera sa absorció, cosa que moltes vegades no poden suplir els principis naturals de la terra ni els fertilisants dels fems, que necessiten transformar-se pera cedir poch a poch els tres elements principals, nitrogen, fosfor y potassa, que formen l'adob complet, y quedar en disposició de ser absorbits per les plantes.

En nostre pròxim article tindrem ocasió de veure els resultats que s'obtenen ab uns y altres adobs en determinades hortalisses, així com les principals fórmules que son conseqüència de nombrosos ensaïes, y que la pràctica y l'experiència han sancionat com els millors per conseguir ab els menors gastos los majors beneficis.

Dr. A. BLAVIA.

Conferencia sobre el catastro

Era importantíssim pera Catalunya el tema de la conferencia que s'hi havia de donar, y per això entre la nombrosa concurrencia de grans propietaris, entesos agricultors, enginyers y altres persones, s'hi veyen en lloch preferent al senador senyor duch de Solferino, als diputats a Cortes senyors Raventós, Rahola, Marial y Hurtado, als diputats provincials senyors Ràfols, Coderech y Badia y als presidents y individus de les Cambres Agrícoles del Vallès, Penadés, Pla de Bages, Sabadell, Vich, Valls y Figueres.

El president del Institut, senyor Raventós, anuncià un greu perill y una gran pertorbació en la propietat agrícola, si arribés a ésser un fet el rumor que corria d'haver demanat una empresa particular la formació del catastro, y, pera estudiar el modo de subvenir a n'aquesta pertorbació, havia invitat al enginyer agrònom D. I. V. Clarió Soullán, persona molt entesa en aquesta mena de treballs, a donar una conferencia sobre un punt de tant interès.

El senyor Clarió comensà a descapdellar el tema «Conveniència y possibilitat de la formació del catastro a Catalunya».

Definí 'l catastro dient que 's la representació gràfica y numérica de la propietat agrícola y la riquesa imponible d'un país. Es d'una gran conveniència pera l'establiment d'una justa tributació, y per sos efectes fiscals, jurídics y econòmics socials.

Remarcà la gran ventatja que te sobre la tributació per quota fixa, la tributació de la justa peritació després de format el catastro parcelari, ja que així cada hu paga exactament lo que li pertoca.

Te gran transcendència jurídica porque, ab l'existència de plànols ben detallats, no s'ofereix cap discussió referent als límits y a les superfícies de les finques. Ell facilita la creació de les

cédulas catastrals, representació gràfica y numérica de cada propietat que facilita la creació del crèdit agrícola, el fer escriptures, etc., sense cap altre documentació.

Es una estadística perfecta que te una gran importància pera 'ls efectes econòmics. La producció agrícola es una part integrant de la producció total, y son exacte coneixement es una base ferma pera l'estadística quan l'Estat ha de fer sos càlculs econòmics, especialment en la negociació de tractats de comerç.

Es de gran conveniència a Catalunya per la situació especial de la nostra agricultura, y singularment en aquesta provincia.

Tenim el conreu de la vinya que atravesa una situació difícil. No es remunerador porque 'l preu del vi es baix, malgrat la desgravació dels consums y la llei d'alcoholis, y paguem segons la mateixa tributació que l'any 1881 l'edat d'or d'aqueixa producció.

Tenim el conreu de cereals que, per sa poca importància, ab prou feines abasta a omplir la necessitat dels mateixos pagesos. El conreu de les patates, que comensava a ésser remunerador pera 'ls nostres agricultors del Llobregat y de la Costa, està amenaçat de mort per una puja del arancel que demanen els proteccionistes francesos.

Ni 'l conreu del canem, ni del suro, son remuneradors. El del oliverar ara es remunerador circumstancialment, pero normalment presenta moltes dificultats.

Per lo dit y per altres consideracions demostrà la conveniència que es, pera l'agricultor, la formació del catastro, porque ell faria que no 's pagués res més que lo que realment li pertogués, per sa riquesa veritablement imponible.

Y com, quan se farà aquest catastro que tan convenient ens es? Els nostres diputats, convenuts d'aquesta necessitat, aniran a Madrid, ho demanaran, y el govern encara que tingués tota la bona voluntat se veuria en impossibilitat d'atendre'ls.

Ab gran pena y molts anys s'ha fet el catastro a les provincies de Cádiz, Málaga, Sevilla y Córdoba. Si ho hagués de fer a Catalunya, aquí no tenim feta més que la triangulació de primer

lo que s'en diu el registre fiscal.

Aquets treballs, tan complicats y costosos, no poden ferlos ni 'ls Sindicats, ni 'ls Municipis. Els Municipis petits son els que tenen el terme més gran, y, per lo tant, més gastos, y els Municipis grans poch terme, y, per lo tant, poch gastos. Fora irregular, donchs, encarregarlo als Municipis.

Sols hi ha una corporació que estigui en condicions de realisarho, y es la Diputació provincial, que procuraria que hi hagués una perfecta equitat, mirant per l'equilibri de tots els interessos.

¿Pero la Diputació es prou poderosa, te prou medis pera fer una obra tan colosal? Tot està relacionat ab el modo com s'organisin els treballs y el personal tècnich encarregat de realisarlos.

El conferenciant creu en la possibilitat, y a més hi veu una ventatja immediata.

Si, apoyant-se en lo que disposen les lleis esmentades, la Diputació demanés al govern la formació del catastro de la provincia, l'Estat ve obligat a concedirli, y molt més quan la nostra Diputació gosa d'una excelent reputació com a entitat administrativa.

Encara que 'ls treballs no poguessin comensar desseguida, de moment s'obtidria l'inapreciable ventatja de que 's privaria que 'l govern pogués fer la concessió a la abans esmentada empresa particular.

¿Els medis de realisarho? No 's poden precisar ara, pero no cal dubtarne que tots se posarien a disposició de la nostra Corporació provincial.

Essent la Diputació qui realisès el catastro, els beneficis que aquesta operació reportés no anirien a parar a les caixes de quatre particulars, sino a les caixes provincials, que es com si diguéssim al patrimoni comú de tots els terratinents d'aquestes comarques.

La Diputació provincial també 's preocupa d'aquesta patriòtica tasca, y la Comissió de Foment dels interessos agrícols la està estudiant.



INTERIOR DE LA GALERÍA DE LA PRIMERA SECCIÓN DEL TÚNEL DE TORTOSA

dirigí una instancia endressada al Ministre de Foment, sollicitant concedeixi a la Societat Espanyola d'Apicultura facilitats de tota mena pera propagar l'art apícol, que, donats el clima y flora d'Espanya, pot produir resultats tan profitosos.

Aquest es el primer cop que's reuneixen els apicultors pera visitar els colmenars importants ja establerts, essent ja una prova de que a la fi 's desperta entre 'ls propietaris rurals l'afició a l'apicultura, y que al ensemple se convencen del bon negoci que's pot repartir eixa nova industria.

Se felicità calurosament al senyor Layret, no sols per l'importància de sos colmenars, si que també per haber sapigut aprofitar les ventatjes que les abelles proporcionen a l'agricultura com auxiliars de la fecundació vegetal, cas que tindrien d'imitar molts propietaris.

Es d'esperar que 's continui avant sempre pel camí que's ha comensat, car sabem que's preparen altres excursions a colmenars de la provincia de Barcelona, a les que segurament hi assistirán els apicultors en gran nombre.

IGNOTUS.

Síntomes de malalties

Les persones acostumades a viure ab lo bestiar y a cuidar-lo, coneixen tot seguit son mes mínim malestar. Aquestos símptomes son nombrosos, indican, ya sigui un malestar general o be la perturbació de certs òrgans en els quals se localisa la malaltia. Entre aquests caràcters exteriors deuen senyalar-se: l'abatiment, la manca d'apetit, desarreglos intestinals, la tos, etc.

Es necessari y de gran utilitat el conèixer de prompte la causa y la gravetat del malestar.

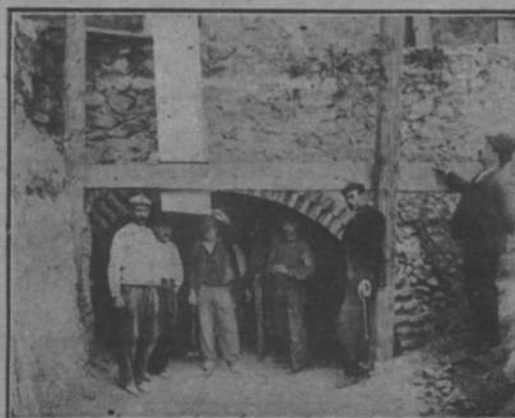
S'examinarà la circulació de la sanch apretant ab els dits una arteria superficial; se contarán el nombre de bategades del cor així com la regularitat del funcionament d'aquest organ. Pel cavall, l'ase, la mula, se busca la arteria anomenada glosa-facial sota les barres, col·locant el pols sota la cara en la galta y 'ls dits sobre la dita arteria entre les barres.

Se pren el pols al bestiar boví en les artèries coccigianes agafant la qua a 15 ó 20 centímetres de distancia de son origen. Pel bestiar ovi, caprí, porquí y els gossos, se col·loquen els dits sobre l'arteria radial que's troba sobre el genoll en la part interna del membre anterior.

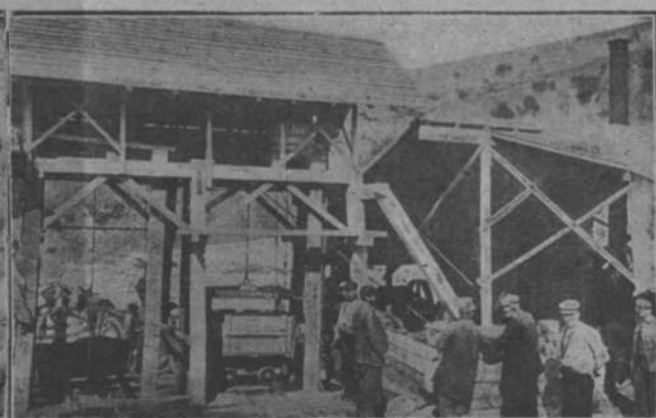
Eus aquí 'l nombre de pulsacions al minut en un animal sà, segons l'edat y l'especie:

	Adulte	Jove	Vell
Caball. . . .	36 a 40	60 a 72	32 a 38
Ase y mula . .	46 a 50	65 a 75	45 a 60
Bou.	45 a 50	60 a 70	40 a 45
Moltó y cabra .	70 a 80	85 a 95	55 a 60
Porc	70 a 80	100 a 110	55 a 60
Gos.	90 a 100	110 a 120	60 a 70
Gat.	120 a 140	130 a 140	100 a 120

La temperatura del bestiar es un caràcter de gran importància pera conèixer l'estat de sa salut. Se determina ab l'ausili d'un termòmetre de màxima dividit en $\frac{1}{10}$ de grau. Ab forsa sotrachs se col·loca la columna d'argentíu a la part inferior de l'escala y després s'introdueix lo dipòsit de l'aparell en l'orifici anal, rodejant-se ensemple de tota mena de precaucions necessàries pera no ferir l'animal y pera guardar-se de la seva defensa.



OBERTURA D'ENTRADA DE LA PRIMERA SECCIÓN DEL TÚNEL DE TORTOSA.—POU D'EXTRACCIÓN AB ASCENSOR, DE LA MATEIXA SECCIÓN



ordre y cal que hi hagi les de segon y tercer ordre, y caldría doble personal del que hi ha actualment pera ferho aviat, y, per lo tant, no podem esperarho fins de aquí 120 ó 140 anys, al pas que va.

Ens quedaria el remey d'esperar aquets anys, pero actualment s'està forjant un perill. Corre 'l rumor de que s'està formant una Empresa particular, ab un capital de 10 ó 12 milions, pera arrendar la formació del catastro a tot Espanya. Y ja sabem lo que son tots aqueixos arrendaments de serveys públics. No ho fan per altruisme, no 's mou el patriotisme. Serà una deu inagotable de disgustos y vexacions pera l'arruïnat contribuent.

El conferenciant cità les lleis de 1896, de 27 de mars de 1900, que estableixen el catastro y el registre fiscal, fet per personal tècnich, y la de 23 de mars de 1905, establint el catastro parcelari, que ja es el «sumum» de la perfecció. El Estat, començant que, si ell havia de fer el catastro de tot Espanya, la tasca era interminable, disposà que ell podria transferir a les Diputacions, Ajuntaments, Sindicats agrícols ó altres corporacions la realització d'aqueixos treballs. Cap contradicció hi ha en les esmentades lleis pera que aqueixes corporacions ho realisin.

¿Quins treballs son els que s'han de fer?

S'ha de fer la representació gràfica y de la propietat, y, per lo tant, cal un plànol del terreny ab totes ses accidentacions; indicació de les masses de conreus y el període evolutiu de les finques per una junta pericial de cada terme municipal.

El propietari declara en una fulla, la junta pericial l'estudia, se fa judici contradictori y se senyala el valor imponible de la finca. Així es



COLMENAR DEL SENYOR LAYRET, A VALLROMANES, QUE FOU VISITAT PER LA SOCIETAT ESPANYOLA D'APICULTURA

